

Voortgezet Speciaal Onderwijs
Orion College Zuidoost
Bijlmerdreef 1289/2
1103 TV Amsterdam
T 020-3681071
E orioncollegezuidoost@orion.nl
W www.orioncollegezuidoost.nl

Stichting Orion
Postbus 20589
1001 NN Amsterdam
T 020-3460340
E info@orion.nl
W www.orion.nl

Schoolondersteuningsprofiel

Orion College Zuidoost

Titel	<i>School Ondersteunings Profiel (SOP)</i>
Datum	<i>juni 2021</i>
Status stuk	<i>bewerkbaar</i>
Versie	<i>1</i>
Evaluatie	<i>juni 2021</i>
Gerelateerd aan	<i>SOP - Ondersteuning op Orion College Zuidoost</i>
Doel	<i>Bieden van inzicht in het ondersteunings- en zorgaanbod op school</i>
Gebruikers/doelgroep	<i>Ouder(s)/verzorger(s), leerkrachten, CvB, onderwijsinspectie/Auditoren</i>

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2 Algemene beschrijving doelgroep

3 Schoolstandaard

4 Schoolklimaat

- 4.1 Kwaliteitsbeleid
- 4.2 Inzet personeel
- 4.3 PBS
- 4.4 Sociaal Emotionele ontwikkeling
- 4.5 Werkwijze leerlingenzorg
- 4.6 Interventies op school

5 Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

- 5.1 Basisaanbod
- 5.2 Extra-ondersteuningsaanbod
- 5.3 Intensief aanbod

6 Leerroutes

- 6.1 **Inleiding**
- 6.2 **Profielomschrijving Ervaringsgerichte dagbesteding**
  - 5.2.1 Algemene beschrijving ervaringsgerichte dagbesteding
  - 5.2.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- 6.3 **Profielomschrijving Activiteitsgerichte dagbesteding**
  - 5.3.1 Algemene beschrijving activiteitsgerichte dagbesteding
  - 5.3.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- 6.4 **Profielomschrijving Arbeidsmatige dagbesteding**
  - 5.4.1 Algemene beschrijving arbeidsmatige dagbesteding
  - 5.4.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- 6.5 **Profielomschrijving Arbeid**
  - 5.5.1 Algemene beschrijving arbeid
  - 5.5.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- 6.6 **Profielomschrijving 'Pro Roc'**
  - 5.6.1 Algemene beschrijving doelgroep
  - 5.6.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

7 Onderwijszorgarrangementen

- 7.1 **Inleiding**
- 7.2 **OZA groepen**
  - 6.2.1 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- 7.3 **Structuurgroep**
  - 6.3.1 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

8 Norm uitstroom leerlingen Orion College Zuidoost

- 8.1 Stages
- 8.2 Uitstroom en bestendinging

9 Zorg binnen Orion College Zuidoost

1 Inleiding

In dit document is de doelgroep van Orion College Zuidoost (OCZO) beschreven en hoe de school haar onderwijs daarop heeft ingericht. De doelgroep van Orion College Zuidoost is gekaderd en geclusterd om een heldere en eenduidige communicatie tussen ouder(s)/verzorger(s), het schoolbestuur, het samenwerkingsverband en de onderwijsinspectie mogelijk te maken. Tijdens het lezen van het document zal inzichtelijk worden wat het karakter van de school is, hoe gedifferentieerd wordt tussen diverse leerling typen en hoe het kwaliteitsbeleid van de school gekenmerkt is.

In dit document kunt u in hoofdstuk twee lezen hoe de leerlingpopulatie van Orion College Zuidoost zich kenmerkt. Daarnaast zal in hoofdstuk drie de schoolstandaard toegelicht worden. Als school hebben we een vast onderwijs- en ondersteuningsaanbod dat geldt voor de gehele school. Dit komt aan bod in hoofdstuk vier. Vervolgens zal in hoofdstuk vijf dieper ingegaan worden op de verschillende leerroutes die in de schoolstandaard beschreven staan. Zodoende kan meer zicht verkregen worden op de normen die bij de verschillende uitstroomprofielen horen. Op het Orion College Zuidoost wordt gewerkt met een onderwijszorggroep en vanaf aankomend schooljaar met een structuurgroep. Meer informatie hierover vindt u in hoofdstuk zes. De mogelijkheden met betrekking tot stage, en de uitstroom- en bestemming worden in hoofdstuk zeven besproken. Om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte optimaal te kunnen begeleiden op zowel sociaal-emotioneel als cognitief gebied wordt samengewerkt met verschillende ketenpartners en de specialistische jeugdhulp in speciaal onderwijs (SJSO). In hoofdstuk acht zal hier verder op ingegaan worden en zal een specificatie van deze (extra) zorg en ondersteuning gegeven worden.

2 Algemene beschrijving doelgroep

Het Orion College Zuidoost is een openbare school, gelegen aan de Bijlmerdreef in het CEC gebouw. Het Orion College Zuidoost biedt voortgezet speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen in de leeftijd van 12-20 jaar. Deze leerlingen hebben veelal een laag tot extreem laag cognitief niveau van functioneren (grotendeels tussen een IQ van 50 en 75), een achterstand in hun sociaal-emotionele ontwikkeling en daarnaast soms ook een hulpvraag op het gebied van gedrag en/of psychisch functioneren. Het streven van de school is leerlingen op hun 18de levensjaar uit te laten stromen. Op dit moment krijgen circa 80 leerlingen, verdeeld over 7 klassen onderwijs op het OCZO. De school bestaat uit drie onderbouwgroepen, één middenbouwgroep en vier bovenbouwgroepen. Één van deze klassen is een OnderwijsZorg Arrangement-groep (OZA), een klas voor jongeren met een zeer laag ontwikkelingsniveau op zowel didactisch als sociaal-emotioneel vlak en waarbij zeer intensieve begeleiding noodzakelijk is.

Het Orion College Zuidoost kenmerkt zich door een grote diversiteit op verschillende domeinen. De leerlingen hebben op het Orion College Zuidoost een zeer diverse achtergrond, voorgeschiedenis en nationaliteit. Het merendeel van de ouders van de leerlingen is afkomstig uit Suriname, de Antillen en West-Afrika. Op het gebied van gedrag zijn er leerlingen met diverse diagnoses, maar veelvoorkomend zijn *ADHD*, *ASS* en/of *hechtingsproblematiek*. Tevens heeft het overgrote deel van de leerlingpopulatie problemen in het sociaal aanpassingsvermogen of sociaal-emotioneel functioneren. Zie deze [link](#) voor een gedetailleerde beschrijving van de gehele leerlingpopulatie. In het systeem Trips worden analyses gemaakt van de data van de leerlingen. Op basis van deze analyses worden ondersteuningsbehoeften in kaart gebracht en ontwikkeld. De algehele leerlingpopulatie van het OCZO heeft de onderstaande onderwijs- en ondersteuningsbehoeften (zie hoofdstuk 4). Deze gelden als basisarrangement voor de gehele school.

Het Orion College Zuidoost streeft naar maximale ontwikkeling en ontplooiing van leerlingen met onderwijs dat aansluit bij de individuele capaciteiten van de leerling. Het OCZO is goed in onderwijs, zorg en competentieontwikkeling door te investeren in burgerschapsvorming met als resultaat een duurzame plaatsing op de arbeidsmarkt. Het onderwijsaanbod van het OCZO kenmerkt zich voornamelijk door praktijkgericht onderwijs en voorbereiding op arbeid en/of dagbesteding, waar leerlingen gedurende hun schoolloopbaan aan werken. Zowel impliciet als expliciet wordt in de curricula aandacht besteed aan het bevorderen van de sociaal-emotionele ontwikkeling, het aanleren van sociale en praktische vaardigheden en het vergroten van de zelfredzaamheid van de leerlingen. Naast het basis onderwijsaanbod dat geboden wordt op het OCZO, worden de volgende praktijkopleidingen aangeboden: Horeca keukenassistent (KAS), Bedieningsassistent (BAS), KPC werken in de keuken (SVA1, SVA2), Schoonmaak KPC, Groen, Zorg en Welzijn, IVIO-examen, Detailhandel, schoolverklaring KPC (SVA1, SVA2), ICT en Logistiek. Een deel van de opleidingen wordt met een landelijk geldig branche certificaat afgerond.

3 Schoolstandaard

De schoolstandaard is tot stand gekomen op grond van analyse van historische resultaten van schoolverlaters, schooladviezen en bestending. Het betreft een standaardisering van de aangeboden leerroutes en de daaraan gekoppelde uitstroomprofielen die het Orion College Zuidoost aanbiedt. De schoolstandaard is nodig om te kunnen vaststellen of de leerlingen zich naar verwachting ontwikkelen en welke leerroute hierbij passend is. Bij de instroom op Orion College Drostenburg worden leerlingen ingeschaald in een leerroute, op basis van IQ, didactische gegevens en advies vanuit de school van herkomst. Deze leerroute kan tussentijds worden bijgesteld op basis van leeropbrengsten en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. In de schoolstandaard staat tevens het niveau dat leerlingen aangeboden krijgen per leerjaar. Bij de verschillende leerroutes passen uiteenlopende leerlingkenmerken en onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, zie hiervoor hoofdstuk 4.

De schoolstandaard die wordt gehanteerd op het Orion College Zuidoost is in schooljaar 2020-2021 geëvalueerd. De huidige schoolstandaard is weergegeven in Afbeelding 1.

Afbeelding 1. Didactische schoolstandaard Orion College Zuidoost

Bouw	IQ	OCZO VSO						Uitstroomrichting	
		OB		MB		BB		Uitstroom	
(Start)leef tijd		+/- 12	+/- 13	+/- 14	+/- 15	+/- 16	+/- 17	+/- 18-19 jaar	
Leerjaar		1	2	3	4	5	6	7-8	
DL		61-70	71 - 80	81 - 90	91 - 100	101 - 110	111 - 120	111-140	
4	70-85	CED 11 *66%	CED 11/12 *100% / *33%	CED 12 *100%	CED 13 *66%	CED 13/14 *100% / *33%	CED 14 *100%	Pro Roc 11-14	Vervolg- onderwijs (MBO entree)
3	60-75	CED 9 *66%	CED 9/10 *100% / *33%	CED 10 *100%	CED 11 *33%	CED 11/12 *100% / *30%	CED 12 *100%	Arbeid (vrije bedrijf/PrO) 9-12	Arbeidsmarkt
2	50-65	CED 7 *50%	CED 7 *100%	CED 8 *50%	CED 8 *100%	CED 9 *50%	CED 9 *50%	Beschut werk 7-10 Arbeidsmatige dagbesteding 7-9	
1	35-50	CED 5 *33%	CED 5 *66%	CED 5 *100%	CED 6 *33%	CED 6 *66%	CED 6 *100%	Activiteitsgerichte dagbesteding 5-6	
< 1	20-40	CED 3 *33%	CED 3 *66%	CED 3 *100%	CED 4 *33%	CED 4 *66%	CED 4 *100%	Ervaringsgerichte dagbesteding 3-4	Dagbesteding

*Voetnoot: Percentage behaalde doelen per niveau

4 Schoolklimaat

4.1 Kwaliteitsbeleid

De kwaliteit van het onderwijs dat het OCZO levert, wordt op diverse niveaus gemeten en geanalyseerd. Zo wordt geanalyseerd op school-, groeps- en leerlingniveau. Op schoolniveau wordt gebruik gemaakt van de [Kwaliteitskalender](#). Daarin staat wat er geanalyseerd wordt, hoe er geanalyseerd wordt en wanneer er geanalyseerd wordt. Middels interne audits, inspectiebeoordelingen, een tevredenheidsonderzoek, de Klimaatschaal en Cito Toetsen wordt op schoolniveau de kwaliteit van het onderwijs gemeten. Hierover worden analyses gedaan en aan de hand van deze analyses wordt, indien nodig, het beleid aangepast. Tevens wordt ieder schooljaar bijgehouden en geanalyseerd waar de leerlingen naar uitstromen en in hoeverre deze uitstroom dezelfde blijft of verandert, tot twee jaar na uitstroom.

De mentoren en vakdocenten [evalueren](#) de opbrengsten van hun groep of subgroep. Hierbij wordt gebruik gemaakt van ParnaSsys.

Op leerlingniveau wordt geanalyseerd middels het opstellen, bijhouden en evalueren van ontwikkelingsperspectief plannen. Deze worden gevuld met informatie afkomstig uit volgen op de leerlijnen, cito toetsen, observaties, leerlingbesprekingen, oudergesprekken en stagevorderingen. Waar nodig, wordt het OPP bijgesteld.

4.2 Inzet personeel

Er zijn verschillende vaste werknemers en verschillende externe instanties werkzaam op OCZO om onze leerlingen te kunnen bieden wat zij nodig hebben. In totaal zijn 8 mentoren, 5 praktijkdocenten, 2 ondersteuners, 1 administratief medewerker, 1 conciërge, 1 zorgcoördinator, 2 orthopedagogen, 1 intern begeleider/teamleider en 1 directrice vast in dienst bij OCZO. De intern begeleider/teamleider, zorgcoördinator, directrice en orthopedagogen vormen samen het managementteam. Daarnaast zijn er vanuit het SJSO verschillende instanties betrokken op OCZO: Altra, Cordaan, Begeleider Passend Onderwijs en Spirit.

Bovendien is een Ouder en Kind Adviseur minimaal 1 uur per week aanwezig, de jeugdarts is een aantal uren per week aanwezig. Incidenteel worden de volgende lessenreeksen ingezet op school: EPJO, MaDi Cash Money Budget budgetteringlessen, Stichting Siriz Onbedoeld Zwanger, Scharlakenkoord 'Beware of Loverboys' (wanneer en hoe deze interventies worden ingezet, zie hoofdstuk 2.9.3 'Interventies op school').

4.3 PBS

OCZO hecht veel waarde aan een veilig, warm en positief leerklimaat met heldere regels en afspraken. In samenspraak zijn er daarom waarden binnen de school en gedragsverwachtingen opgesteld. Deze gedragsverwachting worden uitgedragen binnen het team, naar ouders en leerkrachten.

Er is met de school een start gemaakt met het bepalen van de waarden die voor school leidend zijn. elke waarde heeft een eigen kleur zodat dit snel voor de leerling zichtbaar is bij welke waarde de gedragsverwachting hoort.

Deze drie waarden zijn:

- Respect (Oranje)
- Veiligheid (blauw)
- Verantwoordelijkheid (Geel)

Deze waarden zijn bepaald door met het team te onderzoeken welke gedragsverwachtingen belangrijk zijn in specifieke ruimtes. Hier zijn waarden aan gekoppeld. In eerste instantie is er besloten ons te gaan richten op een zestal ruimtes binnen de school namelijk; de gangen, de wc's, de kantine, het plein, het trappenhuis en de personeelsruimte.

Binnen deze ruimtes komt ongewenst gedrag naar voren en is het werken volgens PBS (visueel maken en aanleren van gedragsverwachtingen) het hardst nodig.

Gedragsverwachtingen concreet maken, gewenst gedrag aanleren en positief bekrachtigen van dit gedrag

In het schooljaar 2019-2020 heeft het team van OCZO de gedragsverwachtingen voor verschillende ruimten opgesteld en opgenomen in de [gedragsmatrix](#). De gedragsverwachtingen van OCZO zullen visueel worden gemaakt en worden weergegeven op posters in de klaslokalen en de algemene ruimten van de school. Er worden lessen en oefenmomenten gerealiseerd om de leerlingen specifiek de gedragsverwachtingen aan te leren. Deze zijn gekoppeld aan de waarden die we hebben gekozen.

Bekrachtigen van gewenst gedrag:

Om de leerlingen te bekrachtigen in het gewenste positieve gedrag kan er voor verschillende interventies gekozen worden.

- Het geven van complimenten; Complimenten rondom gedrag zijn effectief wanneer het gewenst gedrag concreet benoemd wordt en gekoppeld wordt aan de basiswaarden. Het noemen van de naam van de leerling geeft nog meer kracht. 'Jerano, wat goed dat je zo rustig door de gang loopt, dat is echt veilig!'
- Het geven van non-verbale bekrachtiging; Voorbeelden hiervan zijn het opsteken van een duim of het uitdelen van een schouderklopje.
- Belonen van gewenst gedrag; op OCZO gebeurt dit schoolbreed d.m.v. class dojo

[De reactieprocedure](#) is een interventie gericht op ongewenst gedrag. Deze maakt duidelijk hoe er schoolbreed op ongewenst gedrag wordt gereageerd. Begin schooljaar 2020-2021 heeft er op OCZO een teamtraining plaatsgevonden m.b.t. de reactieprocedure.

4.4. Sociaal Emotionele ontwikkeling

De leerlingen op OCZO worden gevolgd in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit wordt gedaan middels de Cito toets op sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit is het toetsingsinstrument om de ontwikkeling van de leerling zichtbaar te maken. De resultaten worden op leerlingniveau twee keer per schooljaar geanalyseerd en verwerkt in het OPP. Op groepsniveau worden de resultaten eveneens één keer per schooljaar geanalyseerd en op schoolniveau één keer per schooljaar. De pedagogische competenties van de leerkrachten worden twee keer per jaar gemeten via de Klimaatschaal en jaarlijks gemeten met een kijkwijzer.

4.5 Werkwijze leerlingenzorg

Wat bedoelen we met leerlingenzorg?

Onder leerlingenzorg verstaan wij het geheel van maatregelen dat genomen wordt om leerlingen te helpen om op hun ontwikkelingsniveau te kunnen functioneren. In dit protocol wordt beschreven hoe wij omgaan met de zorg in onze school.

De fasen

In onze zorg naar kinderen onderscheiden we vier fasen:

1. Signaleren : het ontdekken van "opvallende" kinderen.
2. Screening/ analyse: het doen van nader onderzoek. (mdo)
3. Handelen : extra hulp in de klas door leerkracht en eventueel inzet IBL
4. Evaluatie : het bespreken van de effecten van de extra begeleiding.

In incidentele gevallen kan worden afgeweken van de procedure. Dit ter beoordeling door de Zorgcoördinator (in overleg met de CVB).

Tabel 3

Werkwijze leerlingenzorg

Stap	Beschrijving	Uitvoerders	Ondersteuning
-------------	---------------------	--------------------	----------------------

Signaleren	Journaal registratie in SOM Leefstijl Groepsbesprekingen Methode gebonden toetsen Cito Leerkrachtindruk	Leerkracht	Collega's
Analyseren	Analyseren van de ingezette instrumenten en indrukken. Bij een achterstand wordt een individuele analyse gemaakt van de leerling. En wordt er een mdo-hulpvraag ingediend bij de CVB.	Leerkracht	Zorgcoördinator Intern Begeleider

Ouders informeren en een overleg inplannen

Handelen	Mogelijk inzet IBL. Een handelingsgerichte aanpak beschrijven in SOM. Afspraken voortvloeiend uit het MDO. Mogelijk terug te zien in de ondersteuningsbehoefte van het groepsplan.	Zorgcoördinator en leerkracht	Zorgcoördinator
-----------------	--	-------------------------------	-----------------

Evaluatie	Aan het einde van de periode wordt de aanpak geëvalueerd, bijgesteld en/of externe hulp ingezet.	Leerkracht IBL Zorgcoördinator	CVB
------------------	--	--------------------------------------	-----

Ouders informeren en een overleg inplannen

Archivering

Alleen enkele papieren, zoals rapporten van externe deskundigen zullen nog aanwezig zijn in onze afgesloten dossierkast. Deze bevinden zich in de kamer van de zorgcoördinator. Alle overige gegevens van de leerlingen worden opgeslagen in twee digitale systemen:

1. In het Cito LVS/ of de Drive de gegevens van de toetsen van het leerlingvolgstelsel
2. In SOM en ParnasSys alle overige gegevens:
  - a. leerling gegevens
  - b. in het journaal: alle acties met betrekking tot de leerling, zoals verslagen van gesprekken, onderzoeksverslagen, observaties, telefoongesprekken met ouders, akkefietjes in de klas e.d.
  - c. Handelingsgerichte aanpakken en evaluatie hiervan
  - d. Verzuimregistratie

De administratieve medewerker draagt zorg voor de invoering en het bijhouden van de leerling gegevens. Leerkrachten zijn wel verantwoordelijk voor het tijdig doorgeven van wijzigingen. De

leerkracht is verantwoordelijk voor het bijhouden van de overige gegevens in SOM en ParnasSys. Overige medewerkers van de school voegen relevante gegevens in het systeem toe na een actie (gesprek, onderzoek, observatie etc.) met betrekking tot het kind; denk aan Zorgcoördinator, IB'er. etc. Ter ondersteuning kunnen de leerkrachten gebruik maken van een aantal vaste formulieren in SOM.

4.6 Interventies op school

1. Groene interventies - De algemene vaste basisstructuur, vaste regels en grenzen, bekrachtiging van het positieve gedrag, vast lokaal, vaste groepsleerkracht, kleine groepsgrootte, SOVA lessen, lessen mediawijsheid, leerstof aangepast aan het niveau van de leerling.
2. Gele interventies - De aanvullende, relatief milde interventies bestaan uit: MaDi Cash Money Budget budgetteringlessen, Stichting Siriz Onbedoeld Zwanger, Scharlakenkoord 'Beware of Loverboys', Ouder- en Kindadviseur, Schoolarts (GGD), Jongeren die het Kunnen, extra stages lopen, aanvullende SOVA lessen, één-op-één gesprekken intern, UVO, MDO.
3. Rode interventies - De meest intensieve interventies bestaan uit: aangepast lesrooster, individuele begeleiding Cordaan, Altra ATOS/Salto, Romeo/Julia traject Qpido, één-op-één begeleiding Levell, individueel handelingsplan, doorverwijzen diagnostiek en behandeling (intern/extern).

5 Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Alle leerlingen ontvangen adaptief onderwijs binnen onze school. Het onderwijs wordt op zodanige wijze aangeboden dat het prikkelend en uitdagend is en aansluit op de behoeften van de leerlingen. Er is aandacht voor het pedagogisch klimaat dat bijdraagt aan een veilige en zorgzame leeromgeving. Verschillen tussen de leerlingen worden erkend en er wordt op ingespeeld. Op deze manier worden onze leerlingen uitgedaagd, ondersteund en wordt er adequaat geïnvesteerd in het zelfvertrouwen. Daarnaast heeft het Orion College Zuidoost een pedagogische verantwoordelijkheid, waarin het de taak van burgerschapsvorming adequaat heeft ingevuld. Binnen onze school wordt doelbewust gewerkt aan maatschappelijke en ontwikkelingsgerichte leerdoelen rond vorming, burgerschap en integratie. Het gaat hierbij niet alleen om specifieke leerinhouden zoals maatschappelijke oriëntatie of burgerschap, maar ook om de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties van leerlingen en de ontwikkeling van hun eigen identiteit. Daarnaast beschikt het OCZO over een ruim zorgaanbod, waar zo mogelijk elke leerling van kan profiteren. Het zorgaanbod van de school wordt aangestuurd door de Commissie voor Begeleiding onder leiding van de zorgcoördinator. De school heeft een breed netwerk en werkt intensief samen met de hulpverleningsinstanties uit het stadsdeel Zuidoost, zoals Levell, Altra, Cordaan, Lijn 5 en de naschoolse opvang van Jongeren Die het Kunnen en Philadelphia. Ook heeft de school de mogelijkheid zelf regie te hebben over de hulpverlening doordat de school gebruik maakt van Specialistische Jeugdhulpverlening Speciaal Onderwijs (SJSO). Er zijn heldere afspraken en regels ten behoeve van een veilig leer- en leefklimaat te bevorderen wordt momenteel middels Positive Behaviour Support richting gegeven aan dit proces.

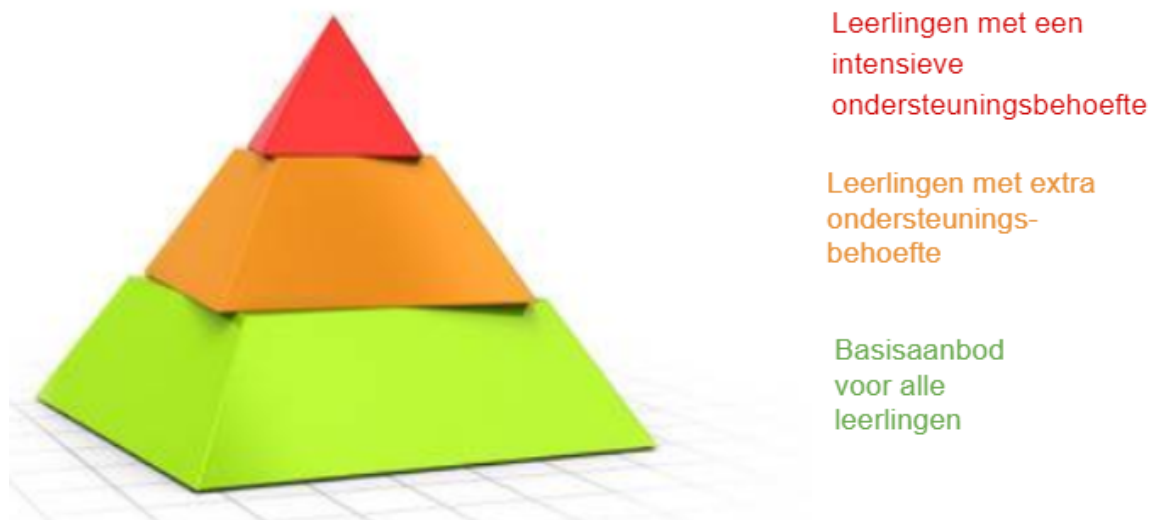
Met behulp van het ontwikkelingsperspectief, de leerlingbespreking en het Multidisciplinair Overleg (MDO) wordt er cyclisch en planmatig gewerkt, waardoor er op de juiste momenten extra zorg kan worden ingezet. Door gebruik te maken van Leergebiedoverstijgende vakken, zoals Leren Leren, beoogt het Orion College Zuidoost in te spelen op de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen en hun sociaal gedrag ten aanzien van de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Het is de taak van het Orion College Zuidoost de leerlingen maximaal te laten presteren naar vermogen en duurzaam toe te leiden naar de arbeidsmarkt.

De uitdaging van onze school is om competentieontwikkeling bij de leerlingen te stimuleren. Door het aanbod van praktijkvakken en het lopen van stages willen we bereiken dat de leerlingen “leren door te doen” en daardoor goed voorbereid zijn op de eisen die de arbeidsmarkt aan hen stelt. Het Orion College Zuidoost heeft daarvoor een nauwe samenwerking met Orion Werkstraat. De werkstraat houdt nauw contact met werkgevers en dagbesteding organisaties en weet daardoor goed aan welke competenties leerlingen dienen te werken voor een positieve uitstroom. Zij adviseren hier de school over en organiseren ook events om het werkveld en de leerlingen bij elkaar te brengen. Het OCZO heeft een stagecoördinator vanuit de Werkstraat aangesteld om stage- en uitstroomtrajecten van leerlingen te begeleiden. Hierdoor wordt de zorg gedragen dat elke leerling een passende plek in de maatschappij krijgt tijdens en nadat de leerling op het Orion College Zuidoost heeft gezeten.

De beschrijving van de populatie (zie hoofdstuk 2), vormt het uitgangspunt voor het inrichten van het pedagogisch en didactisch handelen. Op het Orion College Zuidoost worden de klassen ingedeeld naar niveau en leerjaar, waarbij de leerjaren onderverdeeld zijn in de onderbouw, de middenbouw en de bovenbouw. Naast de reguliere klassen heeft het Orion College Zuidoost twee OnderwijsZorgArrangement-groepen (OZA-groepen), klassen voor jongeren met een zeer laag ontwikkelingsniveau op zowel didactisch als sociaal-emotioneel vlak, waarbij intensieve begeleiding noodzakelijk is.

De groeps- en leerlingbesprekingen vormen de basis voor de uitvoering van de ondersteuning aan leerlingen. Tijdens deze besprekingen staat het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de leerling centraal. In het OPP wordt de totale ontwikkeling van de leerling nauwkeurig beschreven en wordt in kaart gebracht wat de doelen van de leerling op lange, middellange en korte termijn zijn. Op basis van de informatie in het OPP wordt bepaald wat de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling is en of het basisaanbod hierin voorziet of dat een extra/intensief-ondersteuningsaanbod gewenst is. Voor het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoeften) van de leerlingen van het Orion College Zuidoost en het bijbehorende aanbod, is gebruik gemaakt van een zorgpiramide (zie afbeelding 2).

Afbeelding 2. Aanbod Orion College Zuidoost t.a.v. ondersteuningsbehoeften

In de reguliere klassen biedt het Orion College Zuidoost een onderwijsaanbod volgens het basisaanbod, dat is gebaseerd op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de grootste groep leerlingen (70%). 25% van de leerlingen maakt naast het basisaanbod gebruik van een extra ondersteuningsaanbod. Enkele leerlingen binnen het Orion College Zuidoost profiteren onvoldoende van het extra-ondersteuningsaanbod en hebben een intensieve ondersteuningsbehoefte. Dit betreft ongeveer 5% van de leerlingen. Zij komen volgend jaar in de structuurgroep.

4.1 Basisaanbod

Het basisaanbod is gebaseerd op de gemeenschappelijke ondersteuningsbehoeften van leerlingen op het gebied van leren en ontwikkelen, sociaal emotionele ontwikkeling en communicatie. Het basisaanbod is beschikbaar voor elke leerling op het Orion College Zuidoost.

Wanneer een leerling start op het Orion College Zuidoost wordt er een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld waarin de, zojuist benoemde, totale ontwikkeling wordt beschreven en doelen in kaart worden gebracht. Het OPP wordt aan het begin van het schooljaar, halverwege en aan het einde van het schooljaar door de mentor besproken met de leerling en ouders/verzorgers. Alvorens deze OPP-gesprekken plaatsvinden, wordt het OPP en de ontwikkeling van de leerling intern besproken door de mentor, zorgcoördinator en intern begeleider tijdens de groeps- en leerlingbesprekingen. Gedurende een schooljaar wordt het OPP minimaal één keer geëvalueerd. Tijdens deze evaluatie wordt de didactische ontwikkeling van de leerling in kaart gebracht aan de hand van methode- en niet methodegebonden toetsen. Tevens wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling geëvalueerd aan de hand van bevorderende en belemmerende factoren. Naast de OPP-gesprekken vindt er periodiek contact plaats tussen de mentor en ouders/verzorgers.

Leerlingen in de leerroutes 2 en hoger werken middels het basisaanbod veelal toe naar uitstroom op de arbeidsmarkt of vervolgonderwijs (zie hoofdstuk 3 schoolstandaard). Op basis van de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling wordt het uitstroomperspectief en de -bestemming van de leerling bepaald. De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gevolgd door middel van de seo-cito. Deze wordt 2x per jaar ingevuld door de mentor en geëvalueerd met de zorgcoördinator en is opgenomen in het OPP. De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt in de praktijk gemeten door middel van een leerlijn sociaal en maatschappelijke competenties (in ontwikkeling).

Het basisaanbod is gericht op bevordering van de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van iedere leerling. Om dit te kunnen garanderen is een veilige sfeer in de school een voorwaarde. De sociale veiligheid wordt daarom twee keer per jaar in kaart gebracht middels het instrument Klimaatschaal.

Het basisaanbod op het Orion College Zuidoost gaat uit van een lesrooster met maximaal zeven lessen per dag en twee pauzes onder toezicht. Er wordt gestreefd naar klassen met een groepsgrootte van twaalf leerlingen. Voor alle klassen geldt dat er in een vast lokaal les wordt gegeven door een vaste mentor, met uitzondering van de vakken lichamelijke opvoeding, techniek, ict, koken en muziek.

Aan iedere groep is een zorgcoördinator en de intern begeleider verbonden. Zij bewaken de didactische en persoonlijke ontwikkeling voor alle leerlingen en werken vanuit het principe 1 kind 1 plan. De zorgcoördinator kan waar nodig psychologisch en psychodiagnostisch onderzoek opzetten en uitvoeren vanuit een eenvoudige hulpvraag. Ook regisseert de zorgcoördinator de verwijzing naar externe begeleiding, behandeling of onderzoek vanuit een eenvoudige hulpvraag. Hieraan gaat altijd een multidisciplinair overleg (MDO), met alle betrokken partijen, aan vooraf waarin de zorgen en/of hulpvragen besproken worden.

Tot slot valt de inzet van Specialistische jeugdhulp in het Speciaal onderwijs (SJSO) onder het basisaanbod. Het uitgangspunt van SJSO is dat de specialistische jeugdhulp en het speciaal onderwijs intensief samenwerken om jongeren op school te kunnen begeleiden, in plaats van te verwijzen naar jeugdhulp buiten de school. Om dit te bewerkstelligen zijn er een aantal vaste specialistische jeugdhulpverleners verbonden aan het Orion College Zuidoost. Deze specialistische hulpverleners komen vanuit Levell en Cordaan en werken binnen de school. De inzet en werkwijze van de SJSO-hulpverlening zal in hoofdstuk zeven verder worden toegelicht.

Tabel 1. Basisarrangement onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	Basisarrangement (leerroute 2>)
De leerling heeft instructie nodig	met visuele ondersteuning (bijvoorbeeld: plaatjes, foto's, pictogrammen). met auditieve ondersteuning (bijvoorbeeld: voorlezen opdracht, luisteren naar verhaal). die verlengd is met ruime oefentijd. onderwijsaanbod in groepsverband, met waar nodig individueel gericht contact en/of instructie.
De leerling heeft een leraar nodig	die hardop voordoet en sturing biedt. die succeservaringen creëert. die handelingen positief bevestigt.

	<p>die duidelijk en voorspelbaar is.</p> <p>die de leerling begrijpt en kan inspelen op zijn wisselende emoties.</p> <p>die eenduidig en kort communiceert.</p> <p>die de handelingen meerdere keren herhaalt.</p> <p>die overgangen tussen activiteiten aankondigt en structureert door aan te geven wat komen gaat en wat van de leerling verwacht wordt.</p> <p>die helpt bij het reguleren en begrijpen van emoties.</p> <p>die de taken in kleine leerstappen opdeelt.</p> <p>die overgangen tussen activiteiten afbakent en verduidelijkt.</p> <p>die aangeeft welk gedrag wel en niet kan in sociale situaties.</p> <p>die vertrouwen geeft.</p> <p>die gewenst gedrag beloont.</p> <p>die actief leren stimuleert (doe-opdrachten).</p>
De leerling heeft activiteiten en opdrachten nodig	<p>die aansluiten bij de belevingswereld.</p> <p>die aansluiten bij de belangstelling.</p> <p>die stap voor stap worden aangeboden.</p> <p>die stimuleren tot het zoeken naar oplossingen.</p> <p>waarbij de leerling aangesproken wordt op eigen verantwoordelijkheid.</p> <p>die de leerling uitdagen en activeren.</p> <p>waarbij overgangen tussen activiteiten worden afgebakend en verduidelijkt.</p> <p>die gestructureerd aangeboden worden.</p> <p>met ondersteunende materialen en programma's.</p> <p>die overzichtelijk zijn.</p> <p>die actief leren stimuleren (doe-opdrachten).</p> <p>die kort en duidelijk zijn.</p> <p>die opgedeeld zijn in kleine stapjes.</p> <p>waarbij succeservaringen worden opgedaan.</p> <p>die de competentiegevoelens vergroten (benoemen van successen).</p>
De leerling heeft een omgeving nodig	<p>met veel structuur.</p> <p>die uitdaagt tot leren en ontdekken.</p> <p>die veilig is en voorspelbaar.</p> <p>met een veilige, prettige sfeer.</p> <p>waarin ruimte is om te bewegen, binnen en buiten.</p> <p>met een vaste leerkracht.</p> <p>die prikkelarm is.</p> <p>die geordend is met betrekking tot materialen.</p>
De leerling heeft feedback nodig	<p>waarbij de succeservaringen worden benadrukt.</p> <p>die verwoordt wat de leerling heeft geleerd.</p> <p>die verwoordt wat de leerling goed gedaan heeft waardoor het gewenste gedrag toeneemt.</p> <p>die gewenst gedrag positief bekrachtigt.</p>
De leerling heeft groepsgenoten nodig	<p>met wie hij samenwerkend kan leren.</p> <p>die elkaar hulp bieden en hulp van elkaar accepteren.</p>
Overige onderwijsbehoeften	<p>extra leertijd (meer leertijd beschikbaar stellen om vaardigheid te verwerven).</p>

4.2 Extra ondersteuningsaanbod

Voor het extra - en intensief ondersteuningsaanbod, zie H 7 onderwijszorgarrangementen.

Tabel 2: Extra arrangement onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	Extra arrangement (leerroute 1)
De leerling heeft instructie nodig	Basisarrangement +: met behulp van picto's en gebaren (Totale Communicatie). die 1-op-1 geboden kan worden. die in het hier en nu is.
De leerling heeft een leraar nodig	Basisarrangement +: die regelmatig nabijheid biedt. die regelmatig feedback geeft in het hier en nu. die de leerling helpt bij het onderscheiden van fantasie en werkelijkheid. die activiteiten en ruimtes extra overzichtelijk maakt. die de leerling regelmatig ondersteunt bij het uitvoeren van activiteiten. die uitlegt waarom hij dingen doet. die vrije situaties voor-structureert. die onverwachte situaties zoveel mogelijk voorkomt. die onverwachte situaties kan duiden. met vaste rituelen. die de spanningsopbouw van de leerling signaleert en reduceert. die situaties overneemt wanneer een situatie dreigt te escaleren. die de leerling leert omgaan met uitgestelde aandacht.
De leerling heeft activiteiten en opdrachten nodig	Basisarrangement +: waarbij passieve en actieve activiteiten elkaar afwisselen. waarbij de nadruk ligt op het vergroten van de zelfredzaamheid van de leerling. die een beroep doen op de zelfstandigheid van de leerling. die praktisch zijn. die regelmatig terugkeren en herhaald worden. die de zintuigen prikkelen. die afgebakend zijn met behulp van een time-timer. waarbij de leerling kan leren door fysieke ervaringen. die gericht zijn op aspecten uit de eigen omgeving.
De leerling heeft een omgeving nodig	Basisarrangement +: met een terugkerende vaste dagstructuur, ook in sociale situaties. met een aparte ruimte (snoezelhoek). die fysiek veilig is. die fysiek afgebakend is. waar regelmatig toezicht is.
De leerling heeft feedback nodig	Basisarrangement +: middels een vast beloningssysteem.

	die direct volgt op het gedrag van de leerling.
De leerling heeft groepsgenoten nodig	Basisarrangement +: van wie het spanningsniveau niet wordt beïnvloed door de spanning van hem of haar.
Overige onderwijsbehoeften	Basisarrangement +: (ADL) Verzorging en bescherming

4.3 Extra ondersteuningsaanbod

Tabel 3: Intensief arrangement onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	Intensief arrangement(leerroute <1)
De leerling heeft instructie nodig	Basisarrangement +: met behulp van picto's en gebaren (Totale Communicatie). die 1-op-1 geboden kan worden. die in het hier en nu is.
De leerling heeft een leraar nodig	Basisarrangement +: die constant nabijheid biedt. die constant feedback geeft in het hier en nu. die de leerling helpt bij het onderscheiden van fantasie en werkelijkheid. die activiteiten en ruimtes extra overzichtelijk maakt. die de leerling constant ondersteunt bij het uitvoeren van activiteiten. die uitlegt waarom hij dingen doet. die het netwerk van de leerling betreft. die vrije situaties voor-structureert. die onverwachte situaties zoveel mogelijk voorkomt. die onverwachte situaties kan duiden. met vaste rituelen. die de spanningsopbouw van de leerling signaleert en reduceert. die situaties overneemt wanneer een situatie dreigt te escaleren.
De leerling heeft activiteiten en opdrachten nodig	Basisarrangement +: waarbij passieve en actieve activiteiten elkaar afwisselen. waarbij de nadruk ligt op het vergroten van de zelfredzaamheid van de leerling. die praktisch zijn. die regelmatig terugkeren en herhaald worden. die de zintuigen prikkelen. die afgebakend zijn met behulp van een time-timer. waarbij de leerling kan leren door fysieke ervaringen. die gericht zijn op aspecten uit de eigen omgeving.
De leerling heeft een omgeving nodig	Basisarrangement +: met een terugkerende vaste dagstructuur, ook in sociale situaties. met een aparte ruimte (snoezelhoek). die fysiek veilig is. met leerkracht/leerling verhouding 1 op 4. die fysiek afgebakend is.

	waar constant toezicht is.
De leerling heeft feedback nodig	Basisarrangement +: middels een vast beloningsstelsel. die direct volgt op het gedrag van de leerling.
De leerling heeft groepsgenoten nodig	Basisarrangement +: van wie het spanningsniveau niet wordt beïnvloed door de spanning van hem of haar.
Overige onderwijsbehoeften	Basisarrangement +: (ADL) Verzorging en bescherming gedurende de hele dag

6 Leerroutes

6.1 Inleiding

De gehele leerlingpopulatie van het OCZO heeft de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die worden beschreven in tabel 1. Deze gelden als basisarrangement voor de gehele school. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de verschillende leerroutes die het OCZO aanbiedt en de bijbehorende leerlingkenmerken, belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Tevens worden per leerroute de bijbehorende einddoelen, zoals geformuleerd door het CED in de VSO-ZML leerlijnen, schematisch weergegeven.

Binnen de leerroutes (zie hoofdstuk 3) zijn verschillende leerlijnen. Een leerlijn is een opbouw van realistische tussendoelen, passend bij de leeftijd van de leerlingen, die elkaar logisch opvolgen en leiden naar een einddoel (d.w.z. een vorm van dagbesteding, beschermd werk, arbeid of vervolgonderwijs), ofwel het uitstroomprofiel van de leerlingen. Het einddoel op het Orion College Zuidoost is dat de leerlingen uitstromen naar een passende vervolgplek.

6.2 Profielomschrijving ervaringsgerichte dagbesteding

6.2.1 Algemene beschrijving ervaringsgerichte dagbesteding

Het uitstroomprofiel ervaringsgerichte dagbesteding is bedoeld voor leerlingen die uitstromen naar een vorm van dagactiviteiten. Het gaat hier om leerlingen die niet kunnen functioneren in (grote) groepen en behoefte hebben aan veel ondersteuning en nabijheid. Het onderwijs in dit uitstroomprofiel bereidt leerlingen voor op het zo zelfstandig mogelijk functioneren in vormen van dagbesteding. Hierbij moet gedacht worden aan het reguleren van emoties en aandacht hebben voor zelfzorg. Voor dit profiel zijn er kerndoelen voor de verschillende vakgebieden, leergebiedoverstijgende kerndoelen en kerndoelen gericht op de voorbereiding op vormen van dagbesteding.

6.2.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Zie [profielomschrijving ervaringsgerichte dagbesteding](#)

6.3 Profielomschrijving activiteitsgerichte dagbesteding

6.3.1 Algemene beschrijving activiteitsgerichte dagbesteding

Het uitstroomprofiel dagbesteding is bedoeld voor leerlingen die uitstromen naar een vorm van al dan niet arbeidsmatige dagactiviteiten. Het gaat hier om leerlingen, die niet in staat zijn zelfstandig op de arbeidsmarkt te participeren, ook niet op de beschermde arbeidsmarkt. Het onderwijs in dit uitstroomprofiel bereidt leerlingen voor op het zo zelfstandig mogelijk functioneren in vormen van dagbesteding, die zo mogelijk arbeidsmatig worden ingevuld. Het is gericht op persoonlijkheidsvorming en sociale competenties en de redzaamheid van leerlingen in de toekomstige

woon-, leef- en werksituatie. Ook voor dit profiel zijn er kerndoelen voor de verschillende vakgebieden, leergebiedoverstijgende kerndoelen en kerndoelen gericht op de voorbereiding op vormen van dagbesteding. De laatste jaren is er een tendens dat op de locatie OCZO steeds meer leerlingen worden aangemeld die een dermate beperkt cognitief niveau hebben dat de focus van het onderwijs steeds meer op de transitie naar vormen van activiteitsgerichte dagbesteding komt te liggen.

6.3.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Zie [profielomschrijving activiteitsgerichte dagbesteding](#)

6.4 Profielomschrijving arbeidsmatige dagbesteding/beschut werk

6.4.1 Algemene beschrijving arbeidsmatige dagbesteding/beschut werk

Het uitstroomprofiel arbeidsmatige dagbesteding/beschut werk is bedoeld voor leerlingen die uitstromen naar een vorm van arbeidsmatige dagactiviteiten. Het gaat hier om leerlingen die niet in staat zijn om zelfstandig een baan te krijgen en/of behouden en gebaat zijn bij een beschutte werkplek. De leerling zal naar gelang zijn kunnen meer of minder intensief begeleid worden. Het onderwijs in dit uitstroomprofiel bereidt leerlingen voor op het zo zelfstandig mogelijk functioneren in vormen van dagbesteding. Het is gericht op persoonlijkheidsvorming, sociale en praktisch competenties en de redzaamheid van leerlingen in de toekomstige woon-, leef- en werksituatie. Voor dit profiel zijn er kerndoelen voor de verschillende vakgebieden, leergebiedoverstijgende kerndoelen en kerndoelen gericht op de voorbereiding op vormen van dagbesteding.

6.4.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Zie [profielomschrijving Arbeidsgerichte dagbesteding/beschut werk](#)

6.5 Profielomschrijving arbeid

6.5.1 Algemene beschrijving arbeid

Het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel bereidt leerlingen voor op een baan op de arbeidsmarkt. Het kan hier ook gaan om de beschermde arbeidsmarkt. Dit uitstroomprofiel biedt eindonderwijs en is niet gericht op het behalen van een diploma en doorstroming naar vervolgonderwijs. Het gaat om leerlingen die niet in staat zijn een startkwalificatie 2 te halen, maar die wél kunnen werken in functies onder het niveau van de assistentopleiding, mbo niveau 1. Als voorbereiding op de praktijk is een stage in dit uitstroomprofiel verplicht. Voor dit profiel zijn er naast kerndoelen voor de verschillende vakgebieden ook leergebiedoverstijgende kerndoelen en kerndoelen gericht op de voorbereiding op arbeid. Het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel werkt toe naar het behalen van referentieniveau 1F voor Nederlands en rekenen.

6.5.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Zie [profielomschrijving Arbeid](#)

6.6 Profielomschrijving arbeid

6.6.1 Algemene beschrijving Pro ROC (vervolgonderwijs)

De leerlingen met de leerroute Pro-Roc traject 1 en 2 hebben een leeftijd tussen de 12 en 20 jaar oud. Zij hebben een IQ-range tussen de 75 en 90. Op sociaal-emotioneel gebied hebben deze leerlingen een ontwikkelingsleeftijd (SEO) tussen de 12 en 16 jaar oud. Het belangrijkste kenmerk van deze fase is de identiteitsvorming. Hierbij staat de ontwikkeling van autonomie, keuzes maken, toekomstvisie en eigen voorkeuren centraal. Hier komen ze achter door middel van exploratie, wat gepaard gaat met onzekerheid en verwarring omtrent hun ware ik (Crone, 2012). Door vanuit het onderwijs leerlingen kennis te laten maken met verschillende toekomstperspectieven wordt bijgedragen aan de identiteitsvorming. Deze leerlingen ontdekken steeds meer welke plek ze innemen ten opzichte van anderen; in groepen, in sociale relaties en in de maatschappij. Sociale relaties en vriendschappen spelen een steeds grotere rol in de leefwereld van deze leerlingen (Crone, 2012). Het is van belang dat hun (sociale) zelfredzaamheid wordt gestimuleerd om ze te kunnen voorbereiden, zodat ze zichzelf kunnen handhaven in de maatschappij. Hierbij kan gedacht worden aan het ontwikkelen van

vaardigheden ten behoeve van het zelfstandig met het openbaar vervoer te kunnen reizen, de persoonlijke hygiëne, de werknemersvaardigheden en het reguleren van gedrag.

Deze leerlingen hebben behoefte aan een veilige leeromgeving. Onderwijs wordt in een groep aangeboden, met waar nodig individueel gerichte contacten en instructies. Deze leerlingen kunnen zich in en om de klas zelfstandig en met gerichte opdrachten ook in de gehele school voortbewegen. Zij hebben baat bij ondersteuning bij ingewikkelde dagelijkse activiteiten. Bovendien hebben deze leerlingen behoefte aan herhaling, oefeningen in de praktijk en handelend leren. De didactische ontwikkeling blijft hierbij een aandachtspunt. Bovendien staat de sociaal-emotionele ontwikkeling centraal, voornamelijk de sociale zelfredzaamheid en het leren reguleren van gedrag en handelen ten behoeve van het functioneren in de maatschappij.

Deze groepen werken met de ZML CED leerlijnen. Op didactisch niveau functioneren deze leerlingen tussen leerlijn 11 en leerlijn 15 (tussen E5 en M7/E7).

Leerlingen kunnen een Pro-roc advies krijgen aan de hand van vier criteria:

1. IQ-gegevens
2. Cito-niveau
3. Sociaal-emotionele ontwikkeling en werknemersvaardigheden (motivatie)
4. Leerbaarheid

Er wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds leerlingen die na Pro-roc niveau 1 doorstromen naar arbeid, anderzijds leerlingen die na Pro-roc niveau 1 doorstromen naar Pro-roc niveau 2.

Twee soorten uitstroombestemmingen na Pro-Roc:

1. Arbeid
2. MBO niveau 2 (Cito M8 gewenst)

5.6.2 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Zie [profielomschrijving Pro ROC \(vervolgonderwijs\)](#)

7 Onderwijszorgarrangementen

7.1 Inleiding

Als aanvulling op de reguliere groepen, biedt het OCZO specifieke onderwijszorgarrangementen aan. Dit zijn de Onderwijszorgarrangement groepen (OZA groepen) en komend schooljaar (2021-2022) de structuurgroep. Leerlingen uit deze groepen hebben, veelal intensieve tot zeer intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoeften op de meeste gebieden. Het onderscheid tussen deze leerlingen kan gemaakt worden aan de hand van leerlingkenmerken. De ondersteuning uit de OZA groepen is voornamelijk gericht op gedrag en . De ondersteuning uit de structuurgroepen is voornamelijk gericht op het aanreiken van extra structuur om tot leren te komen en het vergroten van de zelfredzaamheid en praktische vaardigheden.

7.2 OZA groepen

De OZA- klassen van het OCZO zijn klassen waarin leerlingen zitten met een zowel cognitief als sociaal-emotioneel laag ontwikkelingsniveau. Vanuit dit ontwikkelingsniveau bestaat een grote behoefte aan duidelijkheid en structuur. Deze wordt geboden door een vast dagprogramma, veel nabijheid van de leerkrachten en ondersteuners en totale communicatie (pictogrammen, gebaren en gesproken taal).

7.2.1 Belemmerende factoren en specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften

Tabel 3: Belemmerende factoren OZA

Belemmerende factoren
Belemmerende factoren leerroute +: Bij deze leerling is er sprake van (kenmerken van) autisme of deze leerling heeft een syndroom of een genetische afwijking. Deze leerling heeft moeite met het aanbrengen van structuur. Deze leerling overziet zowel sociale als klassensituaties niet. Deze leerling kan niet functioneren in een reguliere groep. Deze leerling bouwt spanning op wanneer er van de vaste structuur wordt afgeweken. Deze leerling overziet vaak gevaren niet. Deze leerling functioneert op sociaal-emotioneel gebied op een niveau dat vergelijkbaar is met een peuter of kleuter.

Tabel 4: Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften OZA

Onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	Arrangement OZA
De leerling heeft instructie nodig	Basisarrangement + arrangement leerroute 1 +: die in kleine stapjes wordt aangeboden. met enkelvoudige opdrachten.
De leerling heeft een leraar nodig	Basisarrangement + arrangement leerroute 1 +: die gebruikmaakt van een autismespecifieke aanpak. die kennis heeft van verschillende syndromen en genetische afwijkingen. met een vaste pedagogisch medewerker.
De leerling heeft activiteiten en opdrachten nodig	Basisarrangement + arrangement leerroute 1 +: waar de leerling plezier aan beleeft. die op vaste volgorde worden aangeboden.

De leerling heeft een omgeving nodig	Basisarrangement + arrangement leerroute 1 +: met een groepsgrootte 1 op 10. waar constant toezicht is. met een terugkerende vaste dagstructuur, ook in sociale situaties. met een aparte ruimte (snoezelhoek). die fysiek veilig is. die fysiek afgebakend is. die overzichtelijk gemaakt is met behulp van pictogrammen en foto's.
De leerling heeft feedback nodig	Basisarrangement + arrangement leerroute 1 + die altijd op dezelfde manier gegeven wordt.
De leerling heeft groepsgenoten nodig	Basisarrangement + arrangement leerroute 1 +
Overige onderwijsbehoeften	Basisarrangement + arrangement leerroute 1 +

7.3 Structuurgroep

De structuurgroep van OCZO wordt een klas waarin leerlingen zitten die op sociaal-emotioneel gebied en cognitief gebied achterlopen ten aanzien van de kalenderleeftijd.

De leerlingen uit de structuurgroep hebben allen zeer intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Deze groep bestaat uit 5 leerlingen, één leerkracht en één ondersteuner of Cordaan begeleider.

Belemmerende factoren

Belemmerende factoren

Bij deze leerling is er sprake van (kenmerken van) autisme of deze leerling heeft een syndroom of een genetische afwijking.

Deze leerling heeft moeite met het aanbrengen van structuur.

Deze leerling overziet zowel sociale als klassensituaties niet.

Deze leerling kan niet functioneren in een reguliere groep.

Deze leerling bouwt spanning op wanneer er van de vaste structuur wordt afgeweken.

Deze leerling overziet vaak gevaren niet.

Deze leerling functioneert op sociaal-emotioneel gebied op een niveau dat vergelijkbaar is met een peuter of kleuter.

8 Norm uitstroom leerlingen Orion College Zuidoost

8.1 Stages

Zoals eerder beschreven bestaat het onderwijsaanbod van OCZO uit algemene basisvakken, praktijkvakken en stages. Voordat de leerlingen starten met het lopen van een stage, oriënteren zij zich op de stagemarkt. Het lopen van stages wordt opgebouwd van intern naar extern en van groepsgewijs naar individueel, afhankelijk van het niveau van de leerling. De interne stage is een voorbereiding op groeps-en/of individuele stage. Het doel is om de leerlingen de basis-werknemersvaardigheden aan te leren. Het is bedoeld voor 3e jaars leerlingen die gaan uitstromen naar (begeleide)arbeid. Uitzonderingen worden gemaakt voor leerlingen met een speciale behoefte. Zie deze [link](#) voor het beleidsplan 'Interne Stage'. De leerlingen starten met een assessment waarin zij hun interesses en competenties aan kunnen geven. Daarna doen leerlingen een carousel stage waarmee zij zich oriënteren op de stagemarkt. Vervolgens lopen zij een groepsstage (extern) en eindigen zij met een individuele (extern) stage. Middels het lopen van stages ontwikkelen de leerlingen werknemersvaardigheden, sociale vaardigheden en doen zij praktijkgerichte kennis op.

Alle stages, m.u.v. de interne stages, worden geregeld via de Orion Werkstraat. Dit centrale orgaan van

Stichting Orion coördineert en organiseert alle stages. De Werkstraat heeft als doel om leerlingen via assessment, training van werknemersvaardigheden, praktijkopleidingen en stages naar arbeid of arbeidsmatige dagbesteding te doen uitstromen. Vervolgens dienen deze voormalige leerlingen nog twee jaar gemonitord te worden of de plek die zij hebben gevonden wordt bestendigd.

8.2 Uitstroom en bestendiging

Alle leerlingen die uitstromen zonder startkwalificatie of zonder de mogelijkheid deze te behalen worden als extra vangnet ingeschreven in het doelgroepenregister. In dit register staan alle personen die onder de banenafpraak/participatiewet vallen van wie is vastgesteld dat zij niet 100% van het wettelijke minimumloon kunnen verdienen. O.a. jongeren met een Wajong, schoolverlaters van speciaal onderwijs komen hiervoor in aanmerking. Werkgevers en gemeenten kunnen met het burgerservicenummer zien of een persoon geregistreerd staat en dus onder de banenafpraak vallen.

Jaarlijks (start 2015 – 2016) wordt in november tot januari de bestendiging informatie ingewonnen van het afgelopen schooljaar en het schooljaar daarvoor. Hoofdverantwoordelijk hiervoor zijn de teamleider & StageCo. die verantwoordelijk is voor de stage, uitstroom en bestendiging. De teamleider controleert of het bestendiging proces naar behoren verloopt.

Het inwinnen van de bestendiging gegevens wordt verdeeld over een aantal medewerkers, waaronder de schoolmaatschappelijk deskundige en de administratief medewerker (en eventuele stagiair(e)s).

De bestendiging informatie wordt in de Drive opgeslagen in de map [Uitstroom en bestendiging](#). In het bestendiging overzicht worden voor dat jaar gelijk alle gegevens ingevuld die nodig zijn voor de jaarlijkse opbrengst vragenlijst van de Onderwijsinspectie

9 Zorg binnen Orion College Zuidoost

Verschillende disciplines binnen Orion College Zuidoost, waaronder SJSO, bieden, in nauwe afstemming met ouders/verzorgers en externe behandelaars/zorgverleners, extra ondersteuning binnen de school. Afhankelijk van de aard van de ondersteuningsbehoefte wordt passende begeleiding geboden. Een begeleidingstraject kan in duur en frequentie variëren. Voor een deel van de begeleidingstrajecten geldt dat het uitgangspunt is dat de ondersteuning op den duur afgebouwd moet kunnen worden. Wanneer er binnen de afgesproken termijn onvoldoende vooruitgang wordt geboekt, kan dit betekenen dat begeleiding moet worden geïntensiveerd op school, maar het kan ook betekenen dat leerlingen verwezen worden naar externe zorg/behandeling. In enkele gevallen kan ook blijken dat een andere onderwijssetting beter aansluit bij de behoefte van een leerling.

Hieronder volgt een beschrijving van de extra ondersteuning die binnen de school geboden kan worden.

Zorgcoördinatoren - Orion College Zuidoost

Het Orion College Zuidoost heeft een aantal zorgcoördinatoren in dienst. De zorgcoördinatoren doen, indien nodig, diagnostisch onderzoek naar de mogelijkheden van de leerlingen. Ook houden zij de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen in de gaten en zijn zij voorzitter van de leerlingbesprekingen. Wanneer nodig, voeren de zorgcoördinatoren een lichte vorm van behandeling uit bij leerlingen, veelal in de vorm van gesprekken. Daarnaast zijn zij lid van de Commissie van Begeleiding en zijn zij een vraagbaak voor ouder(s)/verzorger(s) en docenten. Ook hebben de zorgcoördinatoren een coördinerende rol bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs, of een verlenging daarvan.

Ouder- en Kind Adviseur (OKA) - gemeente Amsterdam (SJSO)

Als school werken we samen met het Ouder- en Kind Team (OKT). Dit houdt in dat er een OKA, werkzaam vanuit de gemeente, verbonden is aan Orion College Zuidoost. De OKA adviseert en begeleidt ouders en verzorgers op sociaal-maatschappelijk gebied en zoekt naar oplossingen die passend zijn bij een gezin, zodat het gezin weer zelfstandig verder kan. De OKA werkt vanuit een breed samengesteld Ouder- en Kindteam en kan collega's raadplegen of inschakelen wanneer nodig. Zo worden problemen eerder gesignaleerd en kinderen sneller, beter en dicht bij huis geholpen. Hoewel de OKA in dienst is van de gemeente, werkt zij nauw samen met het schoolteam. Hierbij wordt gestreefd de hulp thuis en op school zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen.

Jeugdarts - GGD

Aan het Orion College Zuidoost is vanuit de GGD een jeugdarts verbonden. De jeugdarts werkt een dag per week voor het Orion College Zuidoost en spreekt en onderzoekt leerlingen. Wanneer nodig legt de jeugdarts (met toestemming van leerling en ouders) contact met externe behandelaars van de leerling bij onderzoeken bij de instroom op school of bij het bepalen van de belastbaarheid. Daarnaast is de jeugdarts betrokken bij begeleiding rond verzuim door ziekte. De leerling en ouders ontvangen bij frequent ziekteverzuim een oproep van de jeugdarts. Zij zal samen met de leerling en ouders tot een oplossing proberen te komen om het ziekteverzuim te minderen. Na het gesprek met de leerling en ouders geeft de jeugdarts de school een terugkoppeling in een MDO. Daarnaast worden leerlingen uit de eerste klas uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek. Tijdens dit onderzoek van de jeugdarts wordt de leerling gewogen en gemeten en wordt gesproken over zijn/haar lichamelijke en psychische gezondheid.

Cordaan (SJSO)

Begeleiders van Cordaan bieden individuele begeleiding binnen en/of buiten de klas gericht op het begeleiden van het gedrag, sociale interacties en het vergroten van (sociale) vaardigheden. Het doel van de begeleiding is dat een leerling uiteindelijk zo zelfstandig mogelijk kan functioneren binnen het

schoolstelsel, hierbij rekening houdend met zijn/haar beperkingen. Hulpvragen waarvoor Cordaan begeleiding wordt ingezet op Orion College Zuidoost hebben veelal te maken met problemen in het leergedrag van de leerling, zeer beperkte executieve vaardigheden en een gebrek aan zelfredzaamheid. De begeleiding richt zich op het trainen van deze vaardigheden door gebruik te maken van interventies, gewenst gedrag te oefenen en te werken aan concrete doelen.

Levell (SJSO)

De specialistische hulpverleners vanuit Levell opereren vanuit de school, maar ook buiten de school, zowel in het gezin als in het netwerk. Deze hulp wordt dan ook ingezet wanneer er problemen zijn op meerdere gebieden, namelijk: problemen bij de leerling zelf, binnen het gezin en op school. Het doel van de inzet van een Levell-traject is om de leerling in staat te stellen om te gaan met uitdagingen en problemen, zich prettig te laten voelen zowel op school als thuis en te zorgen dat de leerling zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Daarnaast is het doel dat ouders zich meer zelfverzekerd voelen over de opvoeding en in staat zijn problemen zelf op te lossen en hun kind daarin te ondersteunen. Om deze doelen te kunnen bewerkstelligen is er sprake van een intensieve samenwerking tussen de leerling, ouders de school en de specialistische hulpverlener. De specialistische hulpverlener kan de verbinding vormen tussen school en thuis.

Begeleider passend onderwijs (BPO)

Via het SWV VO is aan iedere school voor Voortgezet Onderwijs in Amsterdam een Begeleider Passend Onderwijs (BPO) gekoppeld voor 12 uur per week. Op Orion College Zuidoost ondersteunt de BPO het team op het gebied van het versterken van het pedagogische klimaat binnen de school. Daarnaast speelt de BPO een rol in het verbeteren van de kwaliteitszorg binnen de school.